

Kindermishandeling komt nog steeds veel voor in Nederland, ondanks alle inspanningen om dit aan te pakken. Daarom hebben drie goede-doelenorganisaties, Augeo, de Bernhard van Leer Foundation en Stichting Kinderpostzegels, de handen ineengeslagen om u en uw gemeente concreet te ondersteunen bij de aanpak van deze taaie problematiek.

Op deze pagina vindt u de checklist Preventie Kindermishandeling, met tien maatregelen die uitkomsten voor ouders en kinderen bieden. Dit zijn immers de mensen voor wie u het doet! Deze maatregelen baseren we op wetenschappelijke vakliteratuur en op ervaringen die gemeenten de afgelopen jaren hebben opgedaan met de RAAK-aanpak. Met de checklist kunt u kijken of uw preventiebeleid zich richt op de oplossingen waarvan we weten dat ze werken. De drie goede-doelenorganisaties doen u daarnaast elk een concreet aanbod om uw gemeente te ondersteunen in de aanpak van kindermishandeling: professionals leren hoe zij kindermishandeling kunnen herkennen en de juiste acties kunnen ondernemen, mishandelde en verwaarloosde kinderen krijgen hulp, verloskundigen krijgen voorlichtingsmateriaal. Daarnaast kunt u met een beleidsmonitor de omvang en aanpak van kindermishandeling in uw gemeente in kaart brengen en monitoren.

Ga naar www.gemeenteanpakkindermishandeling.nl voor meer informatie over de 10 maatregelen.

CHECKLIST PREVENTIE KINDERMISHANDELING

Met onderstaande checklist 'Preventie Kindermishandeling' kunt u samen met uw collega's meteen zien of en hoe uw gemeente stuurt op 10 effectieve preventiemaatregelen. Ouders, kinderen en professionals in uw gemeente hebben direct profijt van deze maatregelen.

1. SCREENING EN PREVENTIEVE HULP VOOR ZWANGERE VROUWEN IN HOOG-RISICOSITUATIES, ZOALS VERSLAVING EN PARTNERGEWELD

3-8% van de zwangere vrouwen heeft te maken met partnergeweld. Door zwangere vrouwen te screenen op hoge risico's voor kindermishandeling, zoals bij alcohol- en drugsverslaving en partnergeweld, kunnen goede preventieprogramma's starten. Zo kan kindermishandeling in deze groep tot 50% afnemen.

✓ CHECK

- Opgenomen in beleidsplan
- Sturen op impact/resultaat
- Monitoren van beleid

2. ALLE JONGE OUDERS VOORLICHTEN OVER GEWELDLOOS OPVOEDEN

Tot 25% van de West-Europese ouders past zware lichamelijke straffen toe in de opvoeding. Door jonge ouders voor te lichten over de mogelijkheden om gewelddoos op te voeden én over het wettelijke verbod op geweld in de opvoeding, daalt het aantal ouders dat gewelddadige straffen acceptabel vindt en toepast.

✓ CHECK

- Opgenomen in beleidsplan
- Sturen op impact/resultaat
- Monitoren van beleid

3. ALLE JONGE OUDERS LEREN OMGAAN MET HUILGEDRAG VAN BABY'S

5% van de ouders schudt, smooit of slaat zijn baby als deze huilt. Door hen voor te lichten over het (omgaan met) huilgedrag van baby's en de risico's van het schudden van een baby, kan het aantal baby's dat hierdoor overlijdt of gehandicapt raakt, met bijna de helft afnemen.

✓ CHECK

- Opgenomen in beleidsplan
- Sturen op impact/resultaat
- Monitoren van beleid

4. GESPREKSPROTOCOLLEN EN SCREENINGSLIJSTEN INVOEREN BIJ JEUGDGEZONDHEIDZORGINSTELLINGEN

JGZ-medewerkers signaleren bij 5% van de gezinnen matige tot zware opvoedproblemen. Goede gespreksprotocollen en screeningslijsten helpen ouder-kindprofessionals om een deskundige en betrouwbare partner te zijn voor deze ouders. Hiermee vinden ze de gezinnen waar opvoedproblemen zich geleidelijk ontwikkelen tot kindermishandeling.

✓ CHECK

- Opgenomen in beleidsplan
- Sturen op impact/resultaat
- Monitoren van beleid

5. OPVOEDONDERSTEUNING BIJ ERNSTIGE PROBLEMEN MET OPVOEDEN EN OPGROEIEN

1 op de 6 ouders zoekt gespecialiseerde hulp bij de opvoeding. Door bij ernstige problemen passende opvoedondersteuning met aandacht voor kindermishandeling aan te bieden, gaan ouders positievere opvoedmethoden gebruiken. Conflicten in gezinnen en gedragsproblemen bij kinderen nemen af.

✓ CHECK

- Opgenomen in beleidsplan
- Sturen op impact/resultaat
- Monitoren van beleid

6. ALLE KINDEREN VOORLICHTEN OVER MISHANDELING EN WAAR ZE VOOR HULP TERECHTKUNNEN

40% van de Nederlandse jongeren weet bij welke organisatie ze terecht kunnen voor hulp als ze mishandeld worden. Kinderen die goed zijn voorgelicht over verwaarlozing, mishandeling, misbruik en partnergeweld, vragen vaker hulp aan volwassenen. Ze leggen ook minder vaak de schuld bij zichzelf, dan kinderen die niet zijn voorgelicht.

✓ CHECK

- Opgenomen in beleidsplan
- Sturen op impact/resultaat
- Monitoren van beleid

7. ALLE PROFESSIONALS WAAR KINDEREN EN OUDERS VAAK CONTACT MEE HEBBEN, LEREN KINDERMISHANDELING TE HERKENNEN VOLGENS EEN MELDCODE

45% van de professionals voelt zich onvoldoende toegerust om goed om te gaan met vermoedens van kindermishandeling. Professionals die getraind zijn in het signaleren en handelen volgens een meldcode, komen zo'n drie keer vaker in actie bij vermoedens van kindermishandeling.

✓ CHECK

- Opgenomen in beleidsplan
- Sturen op impact/resultaat
- Monitoren van beleid

8. PSYCHO-EDUCATIE VOOR ALLE KINDEREN DIE TE MAKEN HEBBEN MET HUISELIJK GEWELD

Slechts 16% van de kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld, krijgen nu zelf hulp. Door alle kinderen die getuige zijn van ernstig partnergeweld psycho-educatie aan te bieden, vertonen zij minder agressief gedrag, zijn ze minder angstig en depressief en gaan ze beter om met leeftijdsgenoten.

✓ CHECK

- Opgenomen in beleidsplan
- Sturen op impact/resultaat
- Monitoren van beleid

9. PASSENDE ZORG VOOR KINDEREN IN VROUWENOPVANG

Bij ruim 3.000 kinderen die in de vrouwenopvang verblijven, zijn gemiddeld 11 risicofactoren voor toekomstige mishandeling aanwezig. Met een kind-gerichte begeleiding krijgen zij een eigen veiligheidsplan en hulpverleningsplan. Zo wordt ontwikkelingsschade door huiselijk geweld verminderd en neemt de kans af dat het kind opnieuw slachtoffer wordt.

✓ CHECK

- Opgenomen in beleidsplan
- Sturen op impact/resultaat
- Monitoren van beleid

10. INWONERS VOORLICHTEN WAAR ZE TERECHTKUNNEN VOOR ADVIES OVER KINDERMISHANDELING

4,1% van de Nederlanders heeft een vermoeden van kindermishandeling, maar nog geen 1 promille neemt contact op met AMK/SHG. Een goede publiekscampagne kan leiden tot 14% meer meldingen en adviesvragen. Publiekvoorlichting is ook nodig zodat inwoners weten waar zij opvoedadvies kunnen krijgen.

✓ CHECK

- Opgenomen in beleidsplan
- Sturen op impact/resultaat
- Monitoren van beleid